

Zyra Kombëtare e Auditimit Nacionalna Kancelarija Revizije National Audit Office

AUDIT ON INFORMATION TECHNOLOGY

Poliksena Berisha

Senior IT Auditor, Team Leader, MSc of Computer Science and Engineering. Certified IT Auditor, +10y experience, Information Security, Cyber Security, GRC, e-Government, and Public policies.

Agenda

- IT Audit Phases
  - Proposing IT audit subjects
  - Pre-study phase
  - Execution of audit & Working papers
  - Report &Publication
  - Recommendation implementation plan
  - Follow-up of IT Audit

- Civil Status Information System in the Civil Registry Agency
  - Audit Domains
  - Audit Scope
  - Audit Criteria
  - Audit Findings
  - Conclusion
  - Recommendation

PROPOSING IT AUDIT SUBJECTS

 Proposing new subject with SITA management system replaced old way.

Zyra Kombëtare e Auditimit Nacionalna Kancelarija Revizije National Audit Office

Propozim	i	temës	nër	auditim	(1-2)	fane)

Sektori apo nën- sektori:	Departamenti i <u>Performano</u> Teknologjisë Informative	Data:	08.04.2021		
Tema e propozuar e	Sistemi i gjendjes civile				
auditimit:					
Përgatitur nga:	Poliksena Berisha	Kontrolli i			
		cilësisë nga:			

Në mënyrë që tema e propozuar për auditim të jetë sa më e qartë dhe e lehtë për t'u aprovuar, gjatë propozimit duhet të kemi parasysh specifikat në vilim:

Justifikimi/grsveshmërja, Këtu propozuesi duhet të bëjë një përshkrim të shkurtër të fushës që propozohet, problemit të auditimit – cili mendon që është problemi, objektivat e mundshme-cila mund të jetë objektiva e auditimit, sistemeve aktuale dhe zhvillimeve në atë fushë – cilat janë ngjarjet aktuale në atë fushë që mund të kontribuonin në ecurinë e auditimit.

Agjencia e Regjistrimit Civil është agjenci në kuadër të Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe ushtron veprimtarinë e saj sipas parimeve themelore të përcaktuara me Ligjin për Shërbimin Civil, njëra nga detyrat dhe përgjegjësitë e saj është të administron dhe mirëmban bazën e të dhënave të regjistrit qendror të gjendjes civile.¹

Në vitin 2013 kjo agjenci përuroj sistemin e ri të gjendjes civile përmes të cilit bëhet kompletimi i të gjitha të dhënave të qytetarit duke krahasuar shënimet e tij nga të gjitha regjistrat e gjendjes civile dhe regjistrit civil.

Menaxhimi i të dhënave personale dhe identitetit realizohet nga Agjencia e Regjistrimit Civil përmes sistemit të gjendjes civile dhe është me rëndësi në procesin e integrimit në Bashkimin Evropian. Një nga Kushtet që duhet të plotësohet, është ndërlidhja dhe qasshmëria në mes të regjistrit të saj qendror dhe bazës së të dhënave të institucioneve të sundimit të ligjit, në mënyrë që të shërbehen me informacione të gjitha Institucionet e Sektorit Publik.

Në raportin e progresit 2020 të Komisionit Evropian për Kosovën është theksuar që:
"Agjencia e Regjistrimit Civil është një burim kryesor për të dhënat personale dhe
menaxhimin e identitetit dhe si i tillë ka një rol të rëndësishëm në mbështetjen e
organeve të zbatimit të ligjit dhe organeve të tjera publike me të dhënat e qytetarëve.
Sidoqoftë, ndërlidhjet dhe qasshmëria midis regjistrit të saj qendror dhe bazës së të dhënave të institucioneve të sundimit të ligjit nuk janë të rregulluara sa duhet dhe
pensohen nea sfidat teknike."²

Ofrimi i Regjistrit Qendror Civil në formë elektronike mundëson vendosjen, ruajtjen dhe përpunimin e të dhënave të shtetasve të përdoren në formë elektronike duke përmirësuar cilësinë e shërbimeve publike përmes ndërlidhjes së këtij sistemi me sistemet e tjera dhe eliminuar krijimin e rekordeve të shumëfishta apo dublikate.

Mbledhja dhe këmbimi i të dhënave të gjendjes civile me palët e treta përcaktohet përmes ligjit, sipas të cilit: "1. Institucionet tjera shtetërore ose private që mbledhin dhe administrojnë baza të dhënash të personave që përmbajnë të dhëna, lidhur me gjendjen civile duhet t'i ofrojnë të dhënat në fjalë në bazë të kërkesës së Agjencisë dhe në pajtim me Ligjin për mbrojtjen e të dhënave personale.

2. Institucionet e përcaktuara në paragrafin 1. të këtij neni janë të detyruara që t'i sigurojnë qasje të menjëhershme e të papenguar Agjencisë, në bazat përkatëse të të dhënave, ose t'i dërgojnë asaj informacionin e kërkuar jo më vonë se dhjetë (10) ditë nga marrja e kërkesës. Agjencia i përdor të dhënat e siguruara në zbatim të këtij neni, për aq sa është e nevojshme për të verifikuar dhe siguruar saktësinë e të dhënave të Regjistrit qendror të gjendjes civile. Të dhënat e siguruara nga baza alternative të dhënash nuk përbëjnë burim të drejtpërdrejtë dhe të vetëm të dhënash, në lidhje me përbërësit e gjendjes civile të shtetasve.

 Agjencia i përdor të dhënat në përputhje me Ligjin për mbrojtjen e të dhënave personale.

4. Shërbimi i gjendjes civile bashkëpunon me institucionet qendrore jashtë sektorit të regjistrimit dhe me sektorin privat për këmbimin e të dhënave në përputhje me Ligjin për mbrojtjen e të dhënave personale."3

Pra, ky sistem është zhvilluar sipas ligjit dhe rregulloreve Agjencinë e Regjistrimit Civil dhe në përputhje me to i ofron shërbim me të dhëna nga ky regjistër edhe sistemeve të tjera publike. Mirëpo, siç është theksuar edhe në raportin e Komisionut Evropian ende ka sfida tekruke që duhen rresulluar.

Objektivë e këtij auditimi do të jetë vlerësimi i kontrolleve të përgjithshme dhe të aplikacionit të Sistemit të Gjendjes Civile.

Fushëveprimi e këtij auditimi do të jetë ARC, e cila është përgjegjëse për zhvillimin dhe mirëmbajtjen e Sistemit të Gjendjes Civile.

1. Mandati i auditimit – këtu duhet pasur parasysh se a ka ZKA mandat për të kryer një auditim të tillë dhe a ka ndonjë kufizim apo pengesë në kryerjen e atij auditimit (gfarëda qaftë ai kufizim aqftë pa mundësia për tu qasur në informata, mos ekzistenca e informatave të nevojshme, besueshmëria e dëshmive të mundshme eti)

Subjekt i këtij auditimi do të jenë organizatat buxhetore për të cilat ZKA ka mandat t'i <u>quditoj.</u> 2. Materjalitett – A është fushë materiale fusha e propozuar për auditim? Këtu mund të përfshihet modetejdijteti/rëndësia finnociner (vlera finnocine e saj), sociale (rëndësio për shoqërinë apo tërvillimi ekonomik), politike (prioriteti politik i fushës bazuat qoftë në legjislacion, debate publike apo kërkesë

Ky sistem ka për qëllim të përmbaj të gjitha të dhënat e shtetasve të Republikës së Kosovës si dhe duhet të ndërveproj me sistemet e tjera publike, duke filluar prej atyre të sigurisë, drejtësisë, qeverisjes lokale, shërbimeve për qytetarët, bizneset, financiare etj.

3. Rreziqet. Tregues të mundshëm dhe informata për problemet apo rreziqet e mos arritjes së njërës nga E-të (cilës)? Ekonomisë, Efikasitetit apo Efektivitetit?

(sipas mundësive të përmendet burimi se ku janë bazuar këto pohime)

Efektiviteti- Nga raportet e viteve të kaluara të Komisionit Evropian, ARC është theksuar që ndërildhjet dhe qasshmëria në mes të regjistrit qendror të ARC-së dhe bazës së të dhënave të institucioneve të sundimit të ligjit nuk janë të rregulluara sa duhet dhe pengohen nga sfidat tekruke, prandaj ky sistem ende nuk e ka arritur qëllimin e tij të plotë. 4. A është tema e auditueshme. Këtu duhen vendosur informato rreth mundësisë për kryerjen e auditimit në fjalë p.sh. a janë kryer quditime, në këtë fushë, a ka të dhëna të mjaftueshme në dispoticion, a kemi burime njerëzore të mjaftueshme, kohë të mjaftueshme, a nevojiten shkathtësi të ekspertëve, a mund të vendosim kritere relevante, a ka ndonjë rrezik për reputacionin e ZKA, a është tema e ndjeshme nga ana politike, a është koha e duhur për të kryer këtë auditim?

Kjo temë është e auditueshme. Auditimi 19 istemit të Gjendjes Civile deri më tani nuk është bërë nga ana e ZKA-së. ZKA posedon burime të mjaftueshme njerëzore (auditor me njohuri në fushën TI-së) për të kryer një auditim të tillë.

5. Mundēsia pēr ndryshim. Kētu duhen vendosur informata rreth ndikimit tē mundshēm tē auditimit pēr ndryshime, p.sh. si janē gjasat qē auditimit tē pērmirēsoj shērbimin ndaj qytetorēve, a do tē rris Ilogaridhēnien publike, a ēshtē treguar interes pēr kētē temē qoftē nga Qeveria apo organizatat buxhetore, a ka ndonjē faktor politik apo financiar qē e pa mundēson ndikimin pēr ndryshim.

Përmes <u>auditimi</u>t të këtij sistemi me ndikim në shumicën e sistemeve tjera publike do të kishte ndikim në përmirësimin dhe ndërveprimin më të mirë të këtyre sistemeve dhe do të përmirësonte shërbimin ndaj qytetarëve që në formë të drejtpërdrejt do të ndikonte në ngritjen e llogaridhënies.

Rekomandimet Kjo pjesë plotësohet nga rishikuesi, dhe ka të bëjë me propozimin se a duhet vazhduar apo jo me parastudimin e temës së propozuar.

¹ LIGJI Nr. 04/L-160 PËR AGJENCINË E REGJISTRIMIT CIVIL

² DOKUMENT PUNE I PERSONELIT TË KOMISIONIT Raporti për Kosovën* 2020

³ LIGJI Nr. 04/L-003 PËR GJENDJEN CIVILE

PRE-STUDY PHASE

Problem

Risk Analysis and Identification

Domains

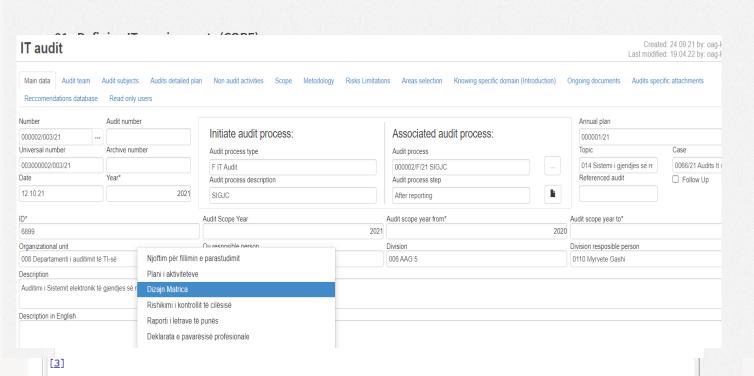
Audit Questions and Criteria

Working Papers

Pre study – Memo and Matrix

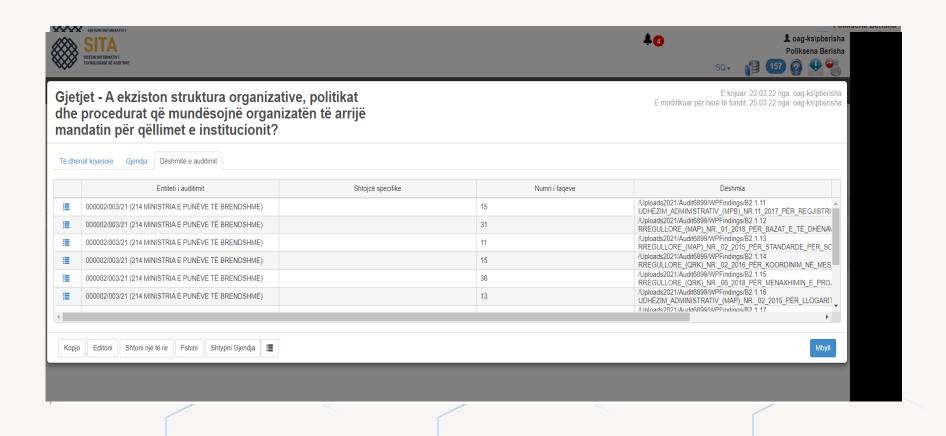

Audit problem - 000002/003/21 SIGJC

Në vizitat e realizuara me zyrtarët e ARC-së dhe Zyrën e Gjendjes Civile në KK Vushtrri është identifikuar procedurave për sigurinë dhe disponueshmërinë e informacionit. Nuk ka procedurë për menaxhimin i ndrysh_duke realizuar ndryshimet e algoritmeve drejtpërdrejtë në sistemin real (sistemin e prodhimit), si dhe nuk ka në rast të ndodhjes të ndonjë fatkeqësie, duke rrezikuar në disponueshmërinë e informacionit.[4] Qasja e realizohet me VPN duke përdorur llogarinë të gjeneralizuar e cila shfrytëzohet nga udhëheqësi të njësise

EXECUTION OF AUDIT & WORKING PAPERS

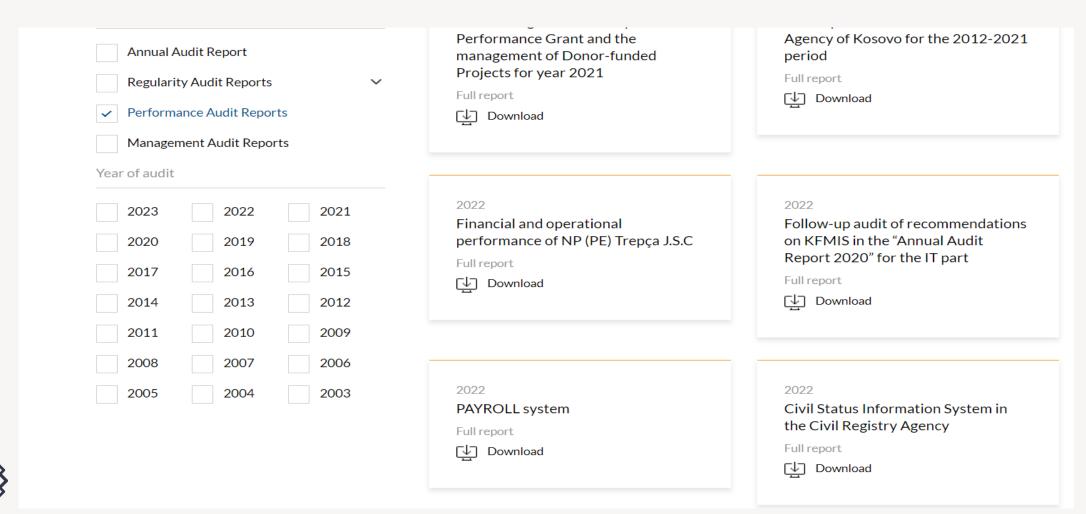

Audit finding

Cause and Effect

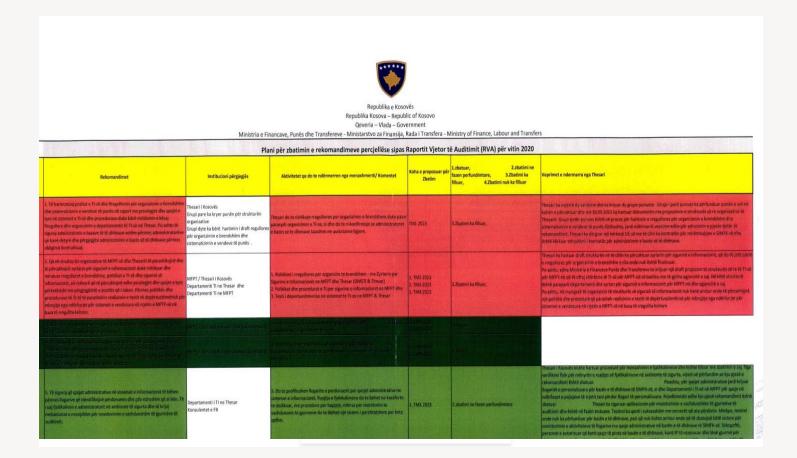
• The recommendation

REPORT & PUBLICATION

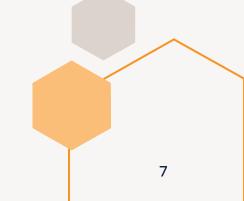

RECOMMENDATION IMPLEMENTATION PLAN

https://zka-rks.org/planet-e-veprimit-2021/

FOLLOW-UP OF IT AUDIT

INFORMATION TECHNOLOGY AUDIT REPORT
Follow-up audit of recommendations on KFMIS in the "Annual
Audit Report 2020" for the IT part

Pristina, August 2022

The objective of this audit is to assess the level of implementation of the recommendations given in the Annual Audit Report 2020 regarding KFMIS.

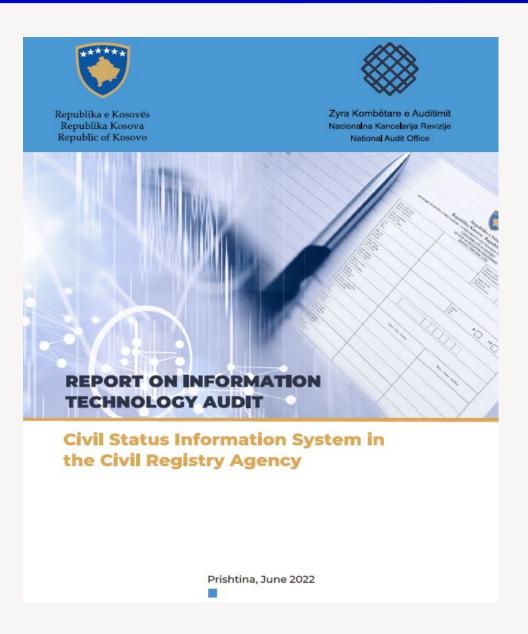
For the creation of a safe environment to maintain the availability, confidentiality and integrity of this system.

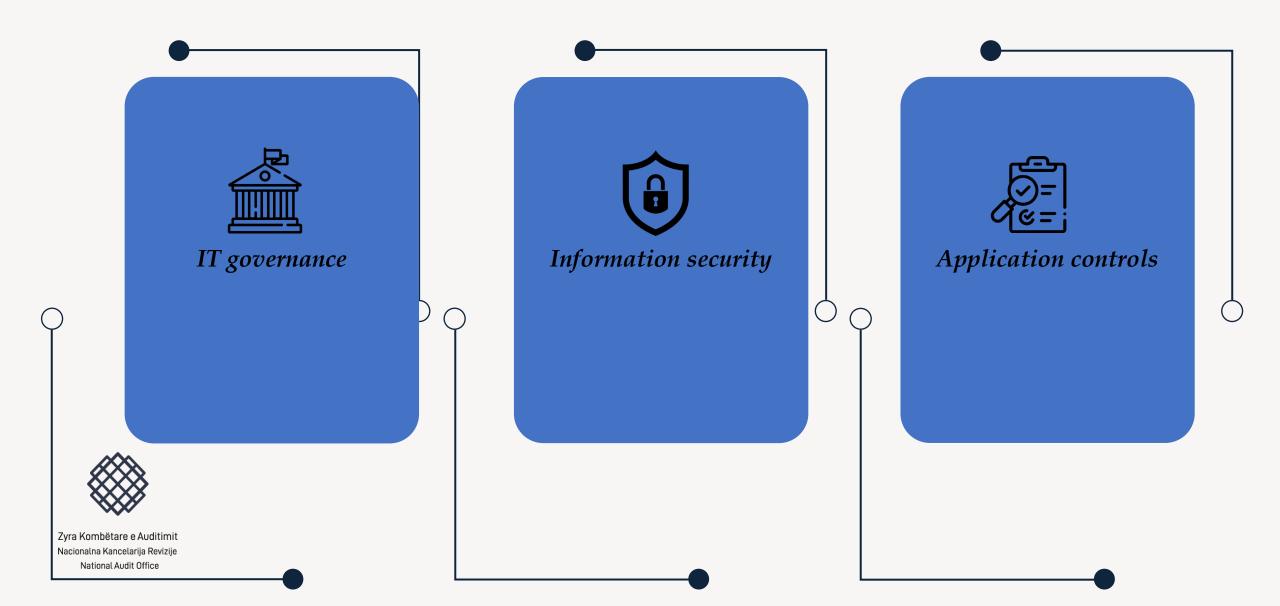
IT AUDIT: CIVIL STATUS INFORMATION SYSTEM IN THE CIVIL REGISTRY AGENCY

The objective of the audit is to assess the administration and information security of the civil status information system of the Republic of Kosovo.

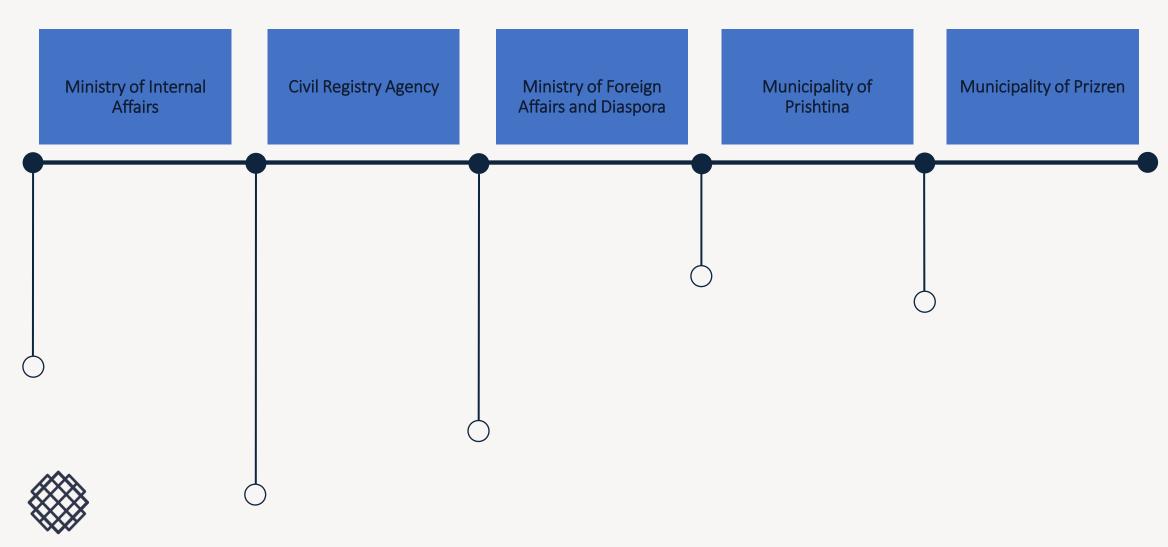

AUDIT DOMAINS

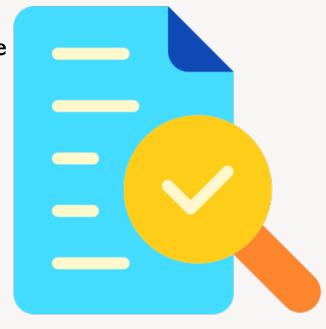

AUDIT SCOPE

AUDIT CRITERIA

- ISSAI issued by the INTOSAI.
- Information Technology Audit and Assurance Standards and Guidelines ISACA.
- COBIT issued by the IT Governance Institute.
- IT Audit Manual, a product of the EUROSAI (WGITA) as well as the INTOSAI (IDI) for the definition of Information Technology Audit standards, further Information Technology Audit Handbook.

- CISA revision manual, edition 26, 2016.
- ISO/IEC 27002 for Information Security Controls.
- Administrative Instruction
   no. 02/2010 on Information Security
   Management, Article 38.
- Regulation no. 02/2015 on Official Email Account.

AUDIT FINDINGS

IT GOVERNANCE

CRA has not established appropriate and functional Information Technology Governance mechanisms.

INFORMATION SECURITY

The information protection and security system implemented in the CRA does not sufficiently guarantee system continuity and data integrity at all times.

APPLICATION CONTROLS

Application controls implemented in CSS do not ensure that only correct and valid data is entered and updated in the system.

CONCLUSION

The risks identified in IT governance, information security and application controls indicate that the CRA which administers the CSS and the end user institutions of this system needs improvements to ensure citizen data is protected, and the provision of electronic services to citizens is not interrupted.

RECOMMENDATIONS

Number of recommendations for each entity:

1. Ministry of Internal Affairs and Civil Registry Agency	27 recommendations
2. Information Society Agency	1 recommendation
3. Ministry of Foreign Affairs and Diaspora	3 recommendations
4. Municipalities	3 recommendations

National Audit Office

Thank You!

